

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora u organizaciji Hrvatske revizorske komore

za 2022. godinu

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Ilija Nikolić, ovlaštani revizor, Alpha audit d.o.o.

Napomena

Sadržaj ovog prezentacijskog materijala je informativnog karaktera. Upotreba prezentacijskog materijala ne oslobađa korisnika od poduzimanja potrebnih mjera predostrožnosti prije njegove uporabe, odnosno ne oslobađa korisnika od obveze primjene izvornih zakonskih odredbi i pravila struke, s toga se Hrvatska revizorska komora i autor prezentacijskog materijala ne mogu smatrati odgovornima prilikom uporabe ili u vezi s uporabom sadržaja koji se nalazi u prezentacijskom materijalu.

Uporaba sadržaja i podataka iz ovog prezentacijskog materijala dopuštena je pod uvjetom navođenja izvora podataka, osim u slučajevima kada je naznačeno drugačije.

Sadržaj

1. **Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)**
2. **Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe**
3. **Obveze revizora sukladno Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)**

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

- 1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)**
2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe
3. Obveze revizora sukladno Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

- Zakon o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (Nar. nov., br. 36/22 – u nastavku: ZIDSZ) kojim se po drugi put mijenja Stečajni zakon u većem dijelu je stupio na snagu 31. ožujka 2022.
- Implementacija pravila iz Direktive (EU) 2019/1023 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. (dalje: Direktiva) o okvirima za preventivno restrukturiranje, otpustu duga i zabranama te o mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i otpust duga
- Promjena postojećih pravila o predstečaju

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

- Ciljevi Direktive (EU) 2019/1023:
 - Uklanjanje prepreka koje sprječavaju održivim poduzećima u financijskim teškoćama pristup učinkovitim nacionalnim okvirima za preventivno restrukturiranje i nastavak rada
 - Pružanje druge prilike tj. omogućavanje otpusta duga nakon razumnog razdoblja nesolventnim ili prezaduženim poduzetnicima
 - Unaprjeđenje postupaka vezanih za restrukturiranje, insolventnost i otpust duga (skraćivanje trajanja postupaka)

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Rano upozoravanje dužnika

- Sustav ranog upozoravanja dužnika na okolnosti koje bi mogle dovesti do prijetće nesposobnosti plaćanja - dužnik se upozorava da je potrebno bez odgode djelovati
- Sustav će se detaljnije propisati pravilnicima
- Poslodavac je dužan najmanje jednom godišnje obavijestiti radnike o novostima vezano za:
 - sustav ranog upozoravanja
 - postupke i mjere koji se odnose na restrukturiranje i otpust duga

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Rano upozoravanje dužnika (nastavak)

- Čl. 3. st. 2. Direktive: Alati ranog upozoravanja mogu obuhvaćati sljedeće:
 - (a) mehanizme upozoravanja kada dužnik nije izvršio određene vrste plaćanja;
 - (b) usluge savjetovanja koje pružaju javne ili privatne organizacije;
 - (c) poticaje u skladu s nacionalnim pravom za treće strane s relevantnim informacijama o dužniku, kao što su računovođe, porezna tijela i tijela nadležna za socijalno osiguranje, kako bi upozorila dužnika kada uoče negativno kretanje.

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Dužnosti direktora (uprave) društva u slučaju vjerojatnosti nastanka nesposobnosti za plaćanje

- Uzeti u obzir interese vjerovnika, nositelja udjela i drugih osoba s posebnim interesom u skladu s pravilima o otuđenju poduzeća ili pogona osobama s posebnim interesom
- Poduzeti mjere kojima bi se izbjegla nesposobnost za plaćanje
- Izbjegavati radnje ili radnje kojima se namjerno ili iz krajnje nepažnje ugrožava održivost poslovanja.

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Prikupljanje podataka

- Ministarstvo pravosuđa prikupljat će i generirati na godišnjoj osnovi i nacionalnoj razini podatke o postupcima koji se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i otpust duga
- Ministarstvo će prikupljati i generirati podatke i o broju poduzetnika koji su nakon provedenog postupka restrukturiranja, nesolventnosti i otpusta duga pokrenuli novi posao te broju izgubljenih radnih mjesta povezanih s postupcima restrukturiranja
- Postupci prikupljanja podataka bit će detaljnije uređeni pravilnikom

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Utvrđivanje tražbina

- Brisanje pravila o predmnjevi prijave tražbine - svi vjerovnici moraju prijaviti svoju tražbinu u predstečajnom postupku neovisno o tome je li njihovu tražbinu dužnik uvrstio u financijske izvještaje
- Rok za prijave tražbina predstečajnih vjerovnika ostaje isti - 21 dan od dana dostave Rješenja o otvaranju predstečajnog postupka (dostava se smatra obavljenom istekom osmog dana od dana objave na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova)

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Utvrđivanje tražbina (nastavak)

- Razlučni vjerovnici sada su dužni u roku 21 dana od dostave plana restrukturiranja obavijestiti Finu o svojim pravima, pravnoj osnovi razlučnoga prava i dijelu imovine dužnika na koji se odnosi njihovo razlučno pravo te dati izjavu odriču li se ili ne odriču prava na odvojeno namirenje
- Isto vrijedi i za izlučne vjerovnike
- Plan restrukturiranja ne smije zadirati u pravo razlučnih vjerovnika na namirenje iz predmeta na kojima postoje prava odvojenoga namirenja, ako tim planom nije izrijekom drukčije određeno

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Promjene u glasovanju o planu restrukturiranja

- Ako vjerovnici do početka ročišta za glasovanje ne dostave obrazac za glasovanje ili dostave obrazac iz kojeg se ne može nedvojbeno utvrditi kako su glasovali, smatrat će se da su glasovali za plan restrukturiranja
- Smatrat će se da su vjerovnici prihvatili plan restrukturiranja ako je u svakoj skupini većina vjerovnika glasovala za plan i zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali za plan dvostruko prelazi zbroj tražbina vjerovnika koji su glasovali protiv plana
- Ukoliko nije postignuta većina u određenoj skupini, a ostale pretpostavke za potvrdu plana su ispunjene, odluku donosi sud

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Pravne posljedice otvaranja predstečajnog postupka

- Dopuna pravila o tražbinama na koje ne utječe predstečajni postupak – ne mogu biti predmet plana restrukturiranja
- Ukoliko su planom restrukturiranja predviđene mjere koje dovode do promjena u organizaciji rada ili ugovora o radu s radnicima, te mjere podliježu odobrenju radnika
- Novo pravilo o dvostranoobveznim ugovorima koje nije ispunila niti jedna ugovorna strana - vjerovnik iz takvog ugovora koji je sklopljen prije otvaranja predstečajnog postupka i na kojeg taj postupak utječe, a koji u vrijeme otvaranja postupka nisu ispunili ni dužnik ni vjerovnik, nije ovlašten nakon otvaranja postupka uskratiti svoju činidbu, raskinuti ugovor, proglasiti dospelost svoje tražbine izmijeniti taj ugovor na štetu dužnika, pozivom na činjenicu da dužnik svoj dug nije platio

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Ograničenje trajanja prekida ovršnih postupaka

- Predviđeno da danom otvaranja predstečajnog postupka nastupa prekid ovršnih postupaka i postupaka osiguranja, kao i zabrana pokretanja novih ovršnih postupaka i postupaka osiguranja protiv dužnika u svezi s tražbinama na koje predstečajni postupak utječe u trajanju 120 dana.
- Prije isteka tog roka sud može na zahtjev dužnika, vjerovnika ili povjerenika produžiti trajanje navedene zabrane dva puta za daljnjih 90 dana, pod uvjetom da je postignut relevantni napredak u pregovorima o planu restrukturiranja i da je navedena zabrana nužna radi ostvarivanja plana restrukturiranja
- Cilj ovog pravila je zaštita vjerovnika, a stupa na snagu 1. listopada 2022

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Obustava i zaključenje predstečajnog postupka

- Predstečajni postupak mora se završiti najkasnije u roku od 120 dana od dana otvaranja
- Sud može na prijedlog dužnika, vjerovnika ili povjerenika, dopustiti produljenje roka najviše za daljnjih 180 dana ako smatra da je postignut napredak u pregovorima o planu restrukturiranja i da postoji vjerojatnost uspješnog okončanja predstečajnog postupka
- Sud može obustaviti predstečajni postupak ako je dužnik pridonio duljem trajanju postupka, a na prijedlog dužnika, vjerovnika ili povjerenika može ukinuti zabranu provedbe ovršnih postupaka i postupaka osiguranja protiv dužnika te obustaviti predstečajni postupak ako postane očito da dio vjerovnika koji bi mogao spriječiti donošenje plana restrukturiranja ne podupire nastavak pregovora o planu restrukturiranja.

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (NN 38/22)

Ostale promjene

- Nova pravila vezana za polaganje ispita za stečajnog upravitelja
- Dopuna dužnosti stečajnog upravitelja
- Pravila o zabrani opstrukcije vezano za stečajni plan
- Promjene vezane za oslobođenje od preostalih obveza sukladno prijedlozima iz Direktive (EU) 2019/1023

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)
- 2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe**
3. Obveze revizora sukladno Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe

Važniji MRevS-ovi kod revizije društava koja su u postupku predstečajne nagodbe

- MRevS 250 Razmatranje zakona i regulative u reviziji financijskih izvještaja
- MRevS 260 Izvješćivanje o revizijskim pitanjima onih koji su zaduženi za upravljanje
- MRevS 265 Komuniciranje nedostataka u internim kontrolama onima zaduženim za upravljanje i menadžmentu
- MRevS 570 Vremenska neograničenost poslovanja
- MRevS 560 Naknadni događaji
- MRevS 705 Modifikacije mišljenja u izvješću neovisnog revizora
- MRevS 706 Odjeljci za isticanje pitanja i odjeljci za ostala pitanja u izvješću neovisnog revizora

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe

MRevS 250, 260 i 265

- Manjkavosti u internim kontrolama mogu utjecati na kvalitetu financijskih informacija na temelju kojih menadžment donosi ocjenu realnosti korištenja pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja. Revizor je sukladno MrevS-u 265 dužan komunicirati OZZU takve manjkavosti ukoliko ih detektira (točke 9-11 MRevS-a).
- Sukladno MRevS-u 260 revizor je dužan komunicirati OZZU o značajnim poteškoćama s kojima se susreo tijekom revizije. Te poteškoće, između ostalog, uključuju i menadžmentovu nesklonost da proširi svoje procjene ako bi rezultati tih procjena doveli u pitanje sposobnost subjekta da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem (točke 16b i A21 MRevS-a)

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe

MRevS 570 – Vremenska neograničenost poslovanja

- Primjenjivo neovisno da li su financijski izvještaji sastavljeni uz primjenu MSFI-ova ili HSFI-ova
- Za subjekt se smatra da će nastaviti s poslovanjem kroz doglednu budućnost - MRevS 570 ne specificira vremenski period već navodi da detaljni zahtjevi mogu biti navedeni u zakonima ili regulativi (točke 2. i 3. MRevS-a)
- U kontekstu Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi dogledna budućnost je petogodišnje razdoblje od datuma bilanciranja jer je odredbom točke 5. članka 43. tog zakona dužnik obavezan sastaviti plan poslovanja za razdoblje od pet godina

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe

MRevS 570 – Vremenska neograničenost poslovanja – negativno mišljenje

- Ako korištenje računovodstva na osnovi pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja **nije** primjereno Revizor će u skladu s točkom 21. MRevS-a 570 Vremenska neograničenost poslovanja, izraziti negativno mišljenje o financijskim izvještajima ako zaključi da nije primjerena klijentova (subjektova) primjena pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju tih financijskih izvještaja

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe

MRevS 570 – Vremenska neograničenost poslovanja – negativno mišljenje (nastavak)

- Korištenje računovodstva na osnovi pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja je primjereno, ali postoji značajna neizvjesnost koja nije objavljena u financijskim izvješćima
- Revizor će u skladu s točkom 23. MRevS-a 570 Vremenska neograničenost poslovanja, izraziti mišljenje s rezervom ili negativno mišljenje, već prema tome koje je primjereno u skladu s MRevS-om 705
- U odjeljku s osnovom za mišljenje s rezervom odnosno s osnovom za negativno mišljenje revizor će navesti da postoji značajna neizvjesnost koja može uzrokovati značajnu sumnju u subjektovu mogućnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem i da u financijskim izvještajima nije primjereno objavljeno to pitanje

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe

MRevS 570 – Vremenska neograničenost poslovanja – pozitivno mišljenje i isticanje pitanja

- Primjerena objava značajnih neizvjesnosti, prema točki 18. MRevS-a 570 Vremenska neograničenost poslovanja, postoji u financijskim izvještajima ako oni:
 - opisuju na odgovarajući način glavne događaje ili okolnosti koji stvaraju značajnu sumnju u klijentovu sposobnost nastavljanja s vremenski neograničenim poslovanjem, kao i klijentove planove koji se odnose na te događaje i okolnosti
 - sadrže jasni navod da postoji značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji stvaraju značajnu sumnju u klijentovu sposobnost nastavka vremenski neograničenog poslovanja i slijedom toga, klijent može biti nesposoban iskoristiti svoju imovinu i podmirivati svoje obveze u normalnim uvjetima poslovanja
- Prema točki 22. MRevS-a 570 ukoliko revizor utvrdi da je primjerena primjena pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja i značajne neizvjesnosti su adekvatno objavljene, izrazit će pozitivno mišljenje i uključiti odjeljak za isticanje pitanja sukladno *MRevS-om 706 Odjeljci za isticanje pitanja i odjeljci za ostala pitanja u izvješću neovisnog revizora* kako bi istaknuo postojanje značajne neizvjesnosti i skrenuo pozornost na relevantne bilješke u financijskim izvješćima

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe

MRevS 560 Naknadni događaji

- Revizor će pribaviti dostatne i primjerene revizijske dokaze o tome jesu li se primjereno odrazili u financijskim izvještajima događaji, nastali između datuma tih financijskih izvještaja i datuma izvješća neovisnog revizora, koji u pitanje dovode valjanost pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja
- Npr. vanjski događaji čiji je utjecaj na subjekta u tolikoj mjeri značajan da dovodi u pitanje mogućnost nastavka poslovanja (prirodne katastrofe, geopolitički problemi, epidemije...)

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

1. Novosti u Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)
2. Obveze revizora kod revizija subjekata koji su u postupku predstečajne nagodbe
3. **Obveze revizora sukladno Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)**

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

3. Obveze revizora sukladno Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)

Čl. 4 **Nacrta prijedloga** Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog Zakona glasio je:

*(2) Ministarstvo financija, Porezna uprava i **revizori** dužni su upozoriti dužnika na negativni razvoj u njegovom plaćanju koji su uočili u okviru obavljanja njihove djelatnosti.*

Objavljeni ZIDSZ ne uključuje u članku 4. ovu formulaciju.

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

3. Obveze revizora sukladno Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)

Tekst čl. 4. (st. 1. i 2.) glasi:

Iza članka 7. dodaje se članak 7.a i naslov iznad njega koji glase:

„Rano upozoravanje dužnika i pristup informacijama

Članak 7.a

(1) Dužniku se osigurava pristup jasnom i transparentnom sustavu ranog upozoravanja na okolnosti koje bi mogle dovesti do prijeteće nesposobnosti plaćanja, posebice u slučaju njegovog propuštanja izvršenja određenih vrsta plaćanja, a putem kojeg sustava se dužnik upozorava da je potrebno bez odgode djelovati.

(2) Dužnik se može koristiti uslugama savjetovanja koje pružaju javne ili privatne organizacije, s ciljem izrade strategije na temelju koje bi se izbjegao nastanak prijeteće nesposobnosti za plaćanje.

Izmjene Zakona o predstečajnoj nagodbi – obveze revizora

3. Obveze revizora sukladno Zakonu o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona (NN 38/22)

Čl. 4. st. 7. Zakona o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona glasi:

(7) Ministar nadležan za poslove pravosuđa će uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poduzetništvo i obrt te ministra nadležnog za financije pravilnikom urediti sustav iz stavka 1. ovog članka, način njegovog korištenja te način objave informacija iz stavaka 4. i 5. ovoga članka.“.

Čl. 115. st. 3. Zakona o Izmjenama i dopunama stečajnog zakona glasi

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članaka 4., 9., 49., 51., 54., 56., 63. i 112. ovoga Zakona.

Gore spomenuti pravilnici zasad još nisu doneseni. Za potpunu ocjenu pozicije revizora potrebno je pričekati donošenje navedenih pravilnika.

Izvori i literatura:

- Stečajni zakon (pročišćeni tekst zakona), NN 71/15, 104/17, 36/22 na snazi od 31.03.2022
- Zakon o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona, NN 36/2022, objavljen 18.03.2022.
- Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona od 02.12.2021.
- Druga novela Stečajnog zakona, Čuveljak J., *Novi informator, broj 6725*, 04.04.2022.
- Prikaz zadnjih izmjena i dopuna Stečajnog zakona, Vidović A. i Vuk J., *RRIF*, svibanj 2022.
- Direktiva (EU) 2019/1023 Europskog parlamenta i vijeća, 20.06.2019.

Hvala na pažnji

Ilija Nikolić, ovlašteni revizor
nikolic.ilija@alphacapitalis.com